

A

**CCE RR
UNREVISED
FULL SYLLABUS**

ಕರ್ನಾಟಕ ಶಾಲಾ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಣಯ ಮಂಡಲಿ,

ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ, ಬೆಂಗಳೂರು - 560 003

**KARNATAKA SCHOOL EXAMINATION AND ASSESSMENT BOARD,
MALLESHWARAM, BENGALURU - 560 003**

ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ. ಪರೀಕ್ಷೆ, ಜೂನ್, 2023

S.S.L.C. EXAMINATION, JUNE, 2023

**ಮಾದರಿ ಉತ್ತರಗಳು
MODEL ANSWERS**

ದಿನಾಂಕ : 12. 06. 2023]

ಸಂಕೇತ ಸಂಖ್ಯೆ : **16-S**

Date : 12. 06. 2023]

CODE NO. : **16-S**

ವಿಷಯ : ಪ್ರಥಮ ಭಾಷೆ — ಸಂಸ್ಕೃತ

Subject : First Language — SANSKRIT

प्रथमभाषा — संस्कृतम्

(ಪುನರಾವರ್ತಿತ ಶಾಲಾ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ / Regular Repeater)

[ಗರಿಷ್ಠ ಅಂಕಗಳು : 100

[Max. Marks : 100

ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂಖ್ಯೆ	ಉತ್ತರಾಣಿ	ಅಂಕ ವಿಭಜನ
I.	अधोलिखितेभ्यः प्रश्नेभ्यः चत्वारः विकल्पाः प्रदत्ताः । तेषु समुचितं विकल्पं चित्वा क्रमाक्षरेण सह लिखत ।	6 × 1 = 6
1.	'शिरः' अस्य समानार्थकपदम् इदं भवति । (A) भुजङ्गः (B) अनङ्गः (C) उत्तमाङ्गः (D) सर्वाङ्गः उत्तरम् : (C) उत्तमाङ्गः	1

[Turn over

प्रश्न संख्या	उत्तराणि	अङ्क विभजनम्
2.	<p>'चरः' अस्य विरुद्धार्थकपदम् इदं भवति ।</p> <p>(A) आचारः (B) सुचरः</p> <p>(C) विचारः (D) अचरः</p> <p>उत्तरम् : (D) अचरः</p>	1
3.	<p>'योगी' अस्य स्त्रीलिङ्गरूपम् इदं भवति ।</p> <p>(A) योगः (B) योगिनी</p> <p>(C) योगिः (D) योगा</p> <p>उत्तरम् : (B) योगिनी</p>	1
4.	<p>'उदेति' अत्र एषः लकारः वर्तते ।</p> <p>(A) लृट्लकारः (B) लिट्लकारः</p> <p>(C) लोट्लकारः (D) लट्लकारः</p> <p>उत्तरम् : (D) लट्लकारः</p>	1
5.	<p>'चेष्टया' अत्र एषा विभक्तिः वर्तते ।</p> <p>(A) तृतीयाविभक्तिः (B) द्वितीयाविभक्तिः</p> <p>(C) प्रथमाविभक्तिः (D) सप्तमीविभक्तिः</p> <p>उत्तरम् : (A) तृतीयाविभक्तिः</p>	1
6.	<p>उपनिषदः शतशः सन्ति । अत्र रेखाङ्कितपदस्य समुचितं प्रश्नवाचकपदम् इदं भवति ।</p> <p>(A) कदा (B) कति</p> <p>(C) कथम् (D) कुत्र</p> <p>उत्तरम् : (B) कति</p>	1

प्रश्न संख्या	उत्तराणि	अङ्क विभजनम्
IV.	द्वित्रैः वाक्यैः उत्तरं लिखत ।	4 × 2 = 8
18.	तैत्तिरीये सूर्यस्य विषये किं लिखितमस्ति ? उत्तरम् : “मित्रो दाधार पृथिवीमुतद्याम् । मित्रः कृष्टीः” । एषा तैत्तिरीयसंहितायाः पङ्क्तिः । सूर्यदेवस्य अनुग्रहेणैव इदं विश्वमस्ति । “सर्वोऽपि जीवराशिः सूर्यादेव बलम् ओजश्च प्राप्नोति” इति तैत्तिरीयारण्यकस्य मन्त्रः अस्ति ।	2
19.	कर्णः शक्राय किं किं ददाति ? तयोः वैशिष्ट्यं किम् ? उत्तरम् : कर्णः शक्राय कवचं, कुण्डले च ददाति । द्वयमपि कर्णस्य अङ्गः सहैव जनितं, तस्य देहरक्षा । देवासुरैरपि अस्त्रैः अभेद्यम् इति तयोः वैशिष्ट्यम् ।	2
20.	नाट्ये कति रसाः सन्ति ? ते के ? उत्तरम् : नाट्ये नवरसाः सन्ति । ते च - शृङ्गारः, हास्यः, करुणः, रौद्रः, वीरः, भयानकः, बीभत्सः, अद्भुतः, शान्तः इति ।	2
21.	केः षड्भिः निदानैः रोगाः सम्भवन्ति ? उत्तरम् : अत्यम्बुपानात्, विषमाशानात्, दिवा सुप्तेः, निशि जागरात्, मूत्रस्य संरोधनात्, मलस्य संरोधनात् - एतैः षड्भिः निदानैः रोगाः सम्भवन्ति ।	2

अङ्कः

प्रश्न संख्या	उत्तराणि	अङ्क विभजनम्
II.	चतुर्थं पदं लिखत ।	4 × 1 = 4
7.	मोघलचक्रवर्ती — औरङ्गजेबः :: महाराज्ञी — ..... । उत्तरम् : चन्नम्मा ।	1
8.	कर्णस्य गुरुः — जामदग्न्यः :: कर्ण सारथिः — ..... । उत्तरम् : शल्यराजः ।	1
9.	शुभेन कर्मणा — सौख्यम् :: पापेन कर्मणा — ..... । उत्तरम् : दुःखम् ।	1
10.	भूपालः — उत्तानपादः :: सर्वलोकशरण्यः — ..... । उत्तरम् : नारायणः ।	1
III.	एकवाक्येन उत्तरं लिखत ।	7 × 1 = 7
11.	इन्द्रः कस्य तपोवनं वव्राज ? उत्तरम् : दधीचिमहर्षेः ।	1
12.	सर्वोऽपि जीवराशिः कस्मात् बलं प्राप्नोति ? उत्तरम् : सूर्यात् ।	1
13.	सत्यव्रतशास्त्रिमहाभागः कुत्र अजायत ? उत्तरम् : लाहोरनगरे ।	1
14.	केषां विभूतयः परोपकाराय भवन्ति ? उत्तरम् : सताम् ।	1
15.	पाण्डवेषु कः राजपदवीम् अलभत ? उत्तरम् : युधिष्ठिरः ।	1
16.	ध्रुवः नारायणं साक्षात्कर्तुं कुत्र प्रस्थितः ? उत्तरम् : घोरम् अरण्यम् ।	1
17.	भगवान् रमणमहर्षेः पितुः नाम किम् ? उत्तरम् : सुन्दरम् अय्यर् ।	1

[Turn over

प्रश्न संख्या	उत्तराणि	अङ्क विभजनम्
V.	सूचनानुसारम् उत्तरं लिखत ।	4 × 2 = 8
22.	सन्धिं विभज्य नाम लिखत । a) मुनिरिति । b) चराचरम् । उत्तरम् : a) मुनिः + इति → विसर्गसन्धिः । b) चर + अचरम् → सवर्णदीर्घसन्धिः ।	1 × 2 = 2 1 1
23.	विग्रहवाक्यं विलिख्य समासनाम लिखत । a) चक्रपाणिः । b) देवासुराः । अथवा समासं कृत्वा समासनाम लिखत । a) क्रमम् अनतिक्रम्य = b) अन्यः मार्गः = उत्तरम् : a) चक्रं पाणौ यस्य सः → बहुव्रीहिसमासः । b) देवाश्च असुराश्च → द्वन्द्वसमासः । अथवा a) यथाक्रमम् → अव्ययीभावसमासः । b) मार्गान्तरम् → कर्मधारयसमासः ।	1 × 2 = 2 1 1
24.	वाक्ये विद्यमानं कृदन्तपदं चित्वा प्रत्ययस्य नाम लिखत । a) बालः पुस्तकं क्रीत्वा पठति । b) सेवकः ग्रामं गतवान् । उत्तरम् : a) क्रीत्वा = क्त्वा प्रत्ययः । b) गतवान् = क्तवतु प्रत्ययः ।	1 × 2 = 2 1 1

[Turn over

प्रश्न संख्या	उत्तराणि	अङ्क विभजनम्
25.	<p>प्रयोगपरिवर्तनं कुरुत ।</p> <p>a) बालकः क्रीडति ।</p> <p>b) पित्रा कार्यालयः गम्यते ।</p> <p>उत्तरम् :</p> <p>a) बालकेन क्रीडयते ।</p> <p>b) पिता कार्यालयं गच्छति ।</p>	<p>1 × 2 = 2</p> <p>1</p> <p>1</p>
VI.	<p>संस्कृतभाषया अनुवादं कुरुत ।</p> <p>26. विद्यार्थिणः प्रतिदिनं विद्यालयं आगच्छन्ति । अत्र मित्रैः सह पाठान् पठन्ति ।</p> <p>Students come to school everyday. There they learn lessons along with their friends.</p> <p>उत्तरम् :</p> <p>विद्यार्थिनः/छात्राः प्रतिदिनं शालाम् आगच्छन्ति ।</p> <p>तत्र मित्रैः सह पाठान् पठन्ति ।</p>	<p>1 × 2 = 2</p> <p>2</p>
VII.	<p>कर्नाटकभाषया, आङ्ग्लभाषया वा अनुवादं कुरुत ।</p> <p>27. उद्योगः मानवस्य प्रमुखं लक्षणम् । उद्योगेन एव सर्वाणि कार्याणि फलन्ति ।</p> <p>उत्तरम् :</p> <p>ಉದ್ಯೋಗವು ಮಾನವನ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಲಕ್ಷಣವಾಗಿದೆ.</p> <p>ಉದ್ಯೋಗದಿಂದಲೇ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಗಳೂ ಫಲಿಸುತ್ತವೆ.</p>	<p>1 × 2 = 2</p> <p>2</p>
VIII.	<p>यथानिर्देशम् उत्तरं त्रिचतुरैः वाक्यैः लिखत ।</p> <p>28. किन्तु भवन्तं परिश्रान्तं पश्यामि ।</p> <p>कः पाठः ? का अवदत् ? अत्र परिश्रान्तः कः ?</p> <p>उत्तरम् :</p> <p>‘अभयदायिनी’ इति पाठः ।</p> <p>चन्नम्मा अवदत् ।</p> <p>परिश्रान्तः राजारामः ।</p>	<p>4 × 3 = 12</p> <p>3</p>

प्रश्न संख्या	उत्तराणि	अङ्क विभजनम्
29.	<p>सहसा वह्निमाविश । कः पाठः ? के ऊचुः ? कम् ऊचुः ?</p> <p>अथवा</p> <p>सः महर्षिः धर्मात्मा उदारश्च । कः पाठः ? कः अवदत् ? धर्मात्मा कः ?</p> <p>उत्तरम् : 'विवेकोदयः' इति पाठः । पण्डिताः ऊचुः । मुञ्जम् ऊचुः ।</p> <p>अथवा</p> <p>'त्यागधनः' इति पाठः । ब्रह्मदेवः अवदत् । धर्मात्मा दधीचिः ।</p>	3
30.	<p>“संस्कृतेनैव संस्कृतिरपि सुरक्षिता ।” कः पाठः ? कः अवदत् ? केन संस्कृतिः सुरक्षिता ?</p> <p>उत्तरम् : 'ज्ञानदीपः' इति पाठः । सत्यव्रतशास्त्रिमहोदयः अवदत् । <u>संस्कृते</u> संस्कृतिः सुरक्षिता ।</p>	3
31.	<p>रसे गन्धे न रज्यते । कः पाठः ? कः अवदत् ? कः न रज्यते ?</p> <p>उत्तरम् : 'भीष्मोक्तयः' इति पाठः । भीष्मः अवदत् । प्रजाचक्षुः न रज्यते ।</p>	3

संस्कृतेन

प्रश्न संख्या	उत्तराणि	अङ्क विभजनम्
IX.	कवेः देश-काल-कृतीनां विषये त्रिचतुरैः वाक्यैः उत्तरं लिखत ।	2 × 3 = 6
32.	भोजराजः । उत्तरम् : कविः : भोजराजः । देशः : विदर्भः । कालः : क्रि.श. १०१८-१०६३ (एकादशशतकम्) । कृतयः : चम्पुरामायणम्, सरस्वतीकण्ठाभरणम्, शृङ्गारप्रकाशः इत्यादयः ।	3
33.	भरतमुनिः । उत्तरम् : कविः : भरतमुनिः । देशः : देशविषये किमपि न ज्ञायते । कालः : क्रि०पू० द्वितीयशतकम् । कृतिः : नाट्यशास्त्रम् ।	3
X.	पद्यपाठस्य नाम उल्लिख्य तात्पर्यं पञ्चषैः वाक्यैः कर्नाटकभाषया, संस्कृतभाषया, आङ्ग्लभाषया वा लिखत ।	3 × 3 = 9
34.	एको देवः सर्वभूतेषु गूढः सर्वव्यापी सर्वभूतान्तरात्मा । कर्माध्यक्षः सर्वभूताधिवासः साक्षी चेता केवलो निर्गुणश्च ॥ उत्तरम् : पद्यपाठः - "उपनिषद्ब्रह्मचनम्" तात्पर्यम् - ದೇವನು ಜಬ್ಬನೇ. ಎಲ್ಲಾ ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿ ಗೂಢರೂಪದಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ. ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ವ್ಯಾಪಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಎಲ್ಲಾ ಜೀವಿಗಳ ಅಂತರಾತ್ಮ. ಎಲ್ಲಾ ಕರ್ಮಗಳ ಸ್ವಾಮಿ. ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನೆಲೆಸಿದ್ದಾನೆ. ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಸಾಕ್ಷಿಯೂ, ಚೇತನ ಸ್ವರೂಪನೂ, ಕೇವಲನೂ. ಗುಣರಹಿತನೂ ಆಗಿದ್ದಾನೆ.	3

प्रश्न संख्या	उत्तराणि	अङ्क विभजनम्
35.	<p>यत्र कुत्र वा वयं समग्रभारते स्थिता भाषयापि धर्मतश्च भिन्नमार्गमाश्रिताः । आदितश्च मध्यतस्तथान्ततश्च भारता भारतीयभावेनेति वृद्धिमेतु भारते ॥</p> <p>अथवा</p> <p>रतिर्हासश्च शोकश्च क्रोधोत्साहो भयं तथा । जुगुप्साविस्मयशमाः स्थायिभावाः प्रकीर्तिताः ॥</p> <p>उत्तरम् :</p> <p>पद्यपाठः - “भारतीयभावना”</p> <p>तात्पर्यम् - समग्रभारतದಲ್ಲಿ ನಾವು ಎಲ್ಲೆಯೇ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಭಾಷೆಯಿಂದಲೂ, ಧರ್ಮದಿಂದಲೂ ವಿಭಿನ್ನವಾದ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ. ಆದಿ, ಮಧ್ಯ, ಅಂತ್ಯಗಳಿಂದಲೂ ನಾವು ಭಾರತೀಯರೇ ಎಂಬ ಭಾವನೆಯು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿ.</p> <p>ಅಥವಾ</p> <p>पद्यपाठः - “नाट्यांशाः”</p> <p>तात्पर्यम् - ತೃಂಗಾರಾದಿ ನವರಸಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸ್ಥಾಯಿಭಾವಗಳು ಹೀಗೆ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ರತಿ, ಹಾಸ, ಶೋಕ, ಕ್ರೋಧ, ಉತ್ಸಾಹ, ಭಯ, ಜುಗುಪ್ಸಾ, ವಿಸ್ಮಯ, ಕರ್ಮ ಎಂಬ ಒಂಬತ್ತು ಸ್ಥಾಯಿಭಾವಗಳು.</p>	3
36.	<p>सूर्यदत्तवरः स्वर्णः सुमेरुनाम पर्वतः । यत्र राज्यं प्रशास्त्यस्य केसरी नाम वै पिता ॥</p> <p>उत्तरम् :</p> <p>पद्यपाठः - “मारुतेः महिमा”</p> <p>तात्पर्यम् - ಸೂರ್ಯನಿಂದ ಪಡೆದ ವರದ ಫಲವಾಗಿ ಸ್ವರ್ಣಮಯವಾದ ಸುಮೇರು ಎಂಬ ಪರ್ವತ ರಾಜ್ಯವಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕೇಸರೀ ಎಂಬ ಈ ಹನುಮಂತನ ತಂದೆಯು ರಾಜ್ಯವನ್ನಾಳುತ್ತಿದ್ದನು.</p>	3

प्रश्न संख्या	उत्तराणि	अङ्क विभजनम्
XI. 37.	<p>वाक्ये विद्यमानम् अलङ्कारं सलक्षणं समन्वयत । सैन्धवमानय ।</p> <p>अथवा</p> <p>कमलमिव चारु वदनम् ।</p> <p>उत्तरम् :</p> <p>अलङ्कारस्य नाम : श्लेषः । लक्षणम् : अनेकार्थशब्दविन्यासः श्लेषः । समन्वयः : अत्र सैन्धव इति शब्दस्य अश्वः इति एकः अर्थः लवणम् इति द्वितीयः अर्थः वर्तते ।</p> <p>अथवा</p> <p>अलङ्कारस्य नाम : उपमा । लक्षणम् : उपमा यत्र सादृश्यलक्ष्मीरुल्लसति द्वयोः । समन्वयः : उपमानम् - कलमम् । उपमेयम् - वदनम् । साधारणधर्मः - चारुत्वम् । उपमावाचकम् - इव ।</p>	<p>1 × 3 = 3</p> <p>1 1 1 1 1 1</p>
XII. 38.	<p>प्रस्तारं विलिख्य गणविभागं कृत्वा छन्दोनाम लिखत । दूरीकरोति कुमतिं विमलीकरोति ।</p> <p>उत्तरम् :</p> <p>त भ ज ज गु गु --U--U UU--UU--U-- दूरी करोति कुमतिं विमलीकरोति । छन्दोनाम : वसन्ततिलका ।</p>	<p>1 × 3 = 3</p> <p>1 1 1</p>

प्रश्न संख्या	उत्तराणि	अङ्क विभजनम्
XIII. 39.	<p>पद्यं पूरयत ।</p> <p>मनीषिणः .....</p> <p>..... ।</p> <p>.....</p> <p>..... दुर्लभम् ॥</p> <p>उत्तरम् :</p> <p>मनीषिणः सन्ति न ते हितैषिणः हितैषिणः सन्ति न ते मनीषिणः । सुहृच्च विद्वानपि दुर्लभो नृणां यथौषधं स्वादु हितं च दुर्लभम् ॥</p>	<p>1 × 4 = 4</p> <p>4</p>
XIV. 40.	<p>दशवाक्यैः उत्तरं कर्नाटकभाषया, संस्कृतभाषया, आङ्ग्लभाषया वा लिखत ।</p> <p>तपोधनः दधीचिः त्यागधनः कथं संवृतः ? पाठानुगुणं सङ्गृह्य लिखत ।</p> <p>उत्तरम् :</p> <ul style="list-style-type: none"> * धर्मात्कृत्यु लुकारना अरु मरुदुर्षु दधुिः. * ब्रह्मणु सलुहयुणुतु मरुदुर्षुय अश्रुमकु इणुदुन अगमन. * मरुदुर्षुयुणुदु दःवःणुदुनुरु सुःरुतुपुणुवक सुगुत. * वुतु सुरन वधुगुगु दधुिःय अशुुगुगुगु इणुदुनुणुदु बःदुिः. * अनुदुणुदु अणुगुःरुसुदु दधुिःयुणुदु तुगुदु मरुदु कधुन. * युगुणुदुणुदु सुगुणुतुगु, शरुःरु इणुदुन वशुकु अरुः. 	<p>3 × 4 = 12</p> <p>4</p>

ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂಖ್ಯೆ	ಉತ್ತರಾಣಿ	ಅಂಕ ವಿಭಜನ
41.	<p>* ಇಂದ್ರನಿಂದ ವಜ್ರಾಯುಧ ನಿರ್ಮಾಣ, ವೃತ್ತನೊಂದಿಗೆ ಯುದ್ಧ, ವೃತ್ತ ಸಂಹಾರ.</p> <p>* ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಆನಂದ. ತಪೋಧನನಾದ ದಧೀಚಿಯು ತ್ಯಾಗಧನನೆಂದು ಪ್ರಖ್ಯಾತಿ ಗಳಿಸಿದ್ದು.</p> <p>ವಿ.ಸೂ. : ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡು 10 ವಾಕ್ಯಗಳಿಂದ ಉತ್ತರಿಸಿದರೆ ಪೂರ್ಣ ಅಂಕಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದು.</p> <p>मारुतेः जननं बाल्यवृत्तान्तं च अगस्त्यमनिः कथम् अवर्णयत् इति पद्यानुगुणं लिखत ।</p> <p>उत्तरम् :</p> <p>* ಆಗಸ್ಯಮುನಿಯಿಂದ ಶ್ರೀರಾಮನಿಗೆ ಮಾರುತಿಯ ಜನ್ಮ, ಬಾಲ್ಯವೃತ್ತಾಂತ ಕಥನ.</p> <p>* ಸುಮೇರು ಪರ್ವತವನ್ನಾಳುತ್ತಿದ್ದ ಕೇಸರೀ ಹಾಗೂ ಅವನ ಪತ್ನಿ ಅಂಜನಾ - ಮಾರುತಿಯ ತಂದೆ ತಾಯಿಯರು.</p> <p>* ವಾಯುವಿನ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಮಾರುತಿಗೆ ಜನ್ಮ ನೀಡಿದ ಅಂಜನಾ.</p> <p>* ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ತರಲೆಂದು ತೆರಳಿದ ತಾಯಿಯ ವಿಯೋಗದಿಂದ ಮಾರುತಿ ದುಃಖಿತ.</p> <p>* ಉದಯಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಸೂರ್ಯನನ್ನು ಹಣ್ಣೆಂದು ತಿಳಿದು ತಿನ್ನಲು ಆಕಾಶಕ್ಕೆ ಹಾರಿದ್ದು, ಸೂರ್ಯನಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ.</p> <p>* ಸೂರ್ಯನನ್ನು ಹಿಡಿಯಲು ಬಂದ ರಾಹುವಿಗೆ ಭೀತಿ. ಇಂದ್ರನಲ್ಲಿ ದೂರು.</p> <p>* ಐರಾವತಾರೂಢನಾಗಿ ಇಂದ್ರನ ಆಗಮನ. ಆದನ್ನು ತಿನ್ನಲು ಮಾರುತಿಯ ನೆಗೆತ.</p>	4

ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂಖ್ಯೆ	ಉತ್ತರಾಣಿ	ಅಂಕ ವಿಭಜನ
42.	<p>* ಇಂದ್ರನಿಂದ ಲಘು ಪ್ರಹಾರ. ಮಾರುತಿಯ ಪತನ. ಹನು ಭಗ್ನ.</p> <p>* ಇಂದ್ರ ಮಾರುತಿಗೆ ವರಪ್ರದಾನ. ಅನುಗ್ರಹ.</p> <p>ವಿ.ಸೂ. : ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡು 10 ವಾಕ್ಯಗಳಿಂದ ಉತ್ತರಿಸಿದರೆ ಪೂರ್ಣ ಅಂಕಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದು.</p> <p>“ಭಾರತಂ ಸಂರಕ್ಷಿತುಂ ಸನ್ನದ್ಧಃ ಯೋಧಾ ಹಿಮವಾನ್” ಕಥಮ್ ? ಇತಿ ಪಾಠಾನುಗುಣಂ ವಿವೃಣುತ ।</p> <p style="text-align: center;">ಅಥವಾ</p> <p>ಆರೋಗ್ಯನಿಯಮಾನ್ ಪದ್ಮಾನುಗುಣಂ ವಿವೃಣುತ ।</p> <p>ಉತ್ತರಮ್ :</p> <p>* ಭಾರತದ ಉತ್ತರ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿತ ನಗಾಧಿರಾಜ ಹಿಮವಂತನಿಂದ ಭಾರತದ ರಕ್ಷಣೆ.</p> <p>* ಇದರ ಉನ್ನತ ಶಿಖರದಿಂದ ಆರ್ಜಿಕ್ ಶೀತವಾಯುವಿಗೆ ತಡೆ.</p> <p>* ರಷ್ಯಾ ದೇಶದ ಅಣುವಿಕಿರಣದ ದುಷ್ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ.</p> <p>* ಮಾನ್‌ಸೂನ್ ಮಾರುತಗಳನ್ನು ತಡೆದು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸಮೃದ್ಧ ಮಳೆಗೆ ಕಾರಣ.</p> <p>* ಸವಾ ಹಿಮಾಚ್ಛಾದಿತ. ಹೀಗಾಗಿ ಹೋಗಿ-ಬರುವುದು ಅತಿ ಕಷ್ಟ.</p> <p>* ಅತಿ ಶೈತ್ಯದಿಂದ ಭಾರತದ ಮೇಲೆ ~~ಉತ್ತರ~~ ದಿಕ್ಕಿನಿಂದ ತತ್ಪುಗಳ ಆಕ್ರಮಣ ಸಾಧ್ಯತೆ ನ್ಯೂನ.</p> <p>ವಿ.ಸೂ. : ಹೀಗೆ ಹತ್ತು ಹಲವು ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಹಿಮವಂತ ಭಾರತದ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೆ ಸನ್ನದ್ಧ ಯೋಧನಂತೆ ಭಾಸ.</p> <p style="text-align: center;">ಅಥವಾ</p> <p>ಪ್ರಾಚೀನ ಆರ್ಯವೇದ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಉಕ್ತವಾಗಿರುವ ಹಲವು ಆರೋಗ್ಯ ನಿಯಮಗಳು :</p> <p>* ಹಿತ, ಅಹಿತ, ಸುಖಿಕರ, ದುಃಖಿಕರಗಳೆಂದು ನಾಲ್ಕು ಆಯಸ್ಸಿನ ವಿಧ. ಇದನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದೇ ಆರ್ಯವೇದ.</p>	೨

प्रश्न संख्या	उत्तराणि	अङ्क विभजनम्
	<ul style="list-style-type: none"> * त्रिविध दೋषगणु इल्लदवनु, अग्नी, धातु, मल - क्रीयैगणु समुवागिदु, अकृत-इन्दिय-मनसु प्रनुनागिरुववने सुसु. * अदित्य नमुसुकरदिन्द दिएफायु, बल, तैजसु प्रुप्ति. * शु, त्रि सृ, त्रिगणुद नित्यसुनद महुक्क कधन. * अहारक्यागि अनिन्दु कर्माणुषुण, प्राणधारणैगागि अहार, तत्त्वपरियलु प्राणधारणै, म्मेक्कप्रुप्तिगागि तत्त्वज्ञान. * जितैन्दियनागि हितवागि, मितवागि - कालकनुगुणवागि अहार सुिकारद अगकृतै. * र्मेगकारकगणुद अरु कारणगणु - अतियागि निरु कुडियुवुदु, समु अहार सैवने, हगलु निदु, - रात्रि, ँक्कर, मलमूत्रगणु निबणुद. <p>वि.सु. : अणुगणुसु बणुगैणुदु 10 वाक्यगणुदु लुक्कुरिसिदर प्रुणुण अणुगणुसु निरुवुदु.</p>	
XV. 43.	<p>अधोलिखितम् अनुच्छेदं पठित्वा प्रश्नान् उत्तरत ।</p> <p>अस्माकं कर्नाटकराज्ये प्रसिद्धानि तीर्थक्षेत्राणि ऐतिहासिकस्थानानि विराजन्ते । तेषु 'सांस्कृतिकराजधानी' इति प्रसिद्धं मैसूरुनगरमपि अन्यतमम् । नगरेऽस्मिन् विशालं सुन्दरं च राजभवनं वर्तते । नगरस्य अनतिदूरे एव पर्वतस्योपरि चामुण्डेश्वरीदेव्याः मन्दिरं सुशोभते । प्रतिवर्षम् आश्वयुजमासस्य प्रथमदिनादारभ्य दशमीपर्यन्तं विश्वविख्यातः दसरामहोत्सवः प्रचलति । दसरा उत्सवसमये मैसूरुनगरं तथा राजभवनं विद्युदीपैः अलङ्कुरवन्ति । विजयदशमीदिने गजेन्द्रारूढायाः चामुण्डाम्बायाः उत्सवः नयनमनोहरः भवति । उत्सवं वीक्षितुं देश-विदेशेभ्यः जनाः अत्र आगच्छन्ति । उत्सवं दृष्ट्वा महान्तम् आनन्दम् अनुभवन्ति ।</p>	1 × 4 = 4

प्रश्न संख्या	उत्तराणि	अङ्क विभजनम्
	<p>प्रश्नाः —</p> <p>i) मैसूरुनगरं किमिति प्रसिद्धम् अस्ति ?</p> <p>ii) दसरामहोत्सवः कदा प्रचलति ?</p> <p>iii) चामुण्डेश्वरीदेव्याः मन्दिरं कुत्र सुशोभते ?</p> <p>iv) दसरा उत्सवसमये किं किं विद्युद्दीपैः अलङ्कुर्वन्ति ?</p> <p>उत्तरम् :</p> <p>i) मैसूरुनगरं 'सांस्कृतिकराजधानी' इति प्रसिद्धम् ।</p> <p>ii) आश्वयुजमासस्य प्रथमातः दशमीपर्यन्तं दसरामहोत्सवः प्रचलति ।</p> <p>iii) चामुण्डेश्वरीदेव्याः मन्दिरं मैसूरुनगरस्य अनतिदूरे पर्वतस्योपरि सुशोभते ।</p> <p>iv) दसरा उत्सवसमये मैसूरुनगरं तथा राजभवनं विद्युद्दीपैः अलङ्कुर्वन्ति ।</p>	<p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p>
XVI.	<p>पत्रं लिखत ।</p>	1 × 5 = 5
44.	<p>तुमकूरुमण्डलस्य सर्वकारीयप्रौढशालायाः छात्रः/छात्रा इति मत्वा 'मेघदूतम्' इति पुस्तकं प्रेषयितुं निवेद्य मैसूरुनगरस्य चेतनापुस्तकालयस्य व्यवस्थापकं प्रति आवेदनपत्रं लिखत ।</p> <p>अथवा</p> <p>कुलदेवतायाः रथोत्सवनिमित्तं दिनत्रयस्य विरामं सम्प्रार्थ्य मुख्यशिक्षकं प्रति विरामपत्रं लिखत ।</p> <p>उत्तरम् :</p> <p>पुस्तकप्रेषणाय पत्रम् ।</p> <p>* अग्रे सङ्केतलेखनम् -</p> <p>* विषयनिरूपणम् -</p> <p>* समापनम् -</p> <p>* अन्ते सङ्केतलेखनम् -</p> <p>अथवा</p>	<p>1</p> <p>2</p> <p>1</p> <p>1</p>

प्रश्न संख्या	उत्तराणि	अङ्क विभजनम्
	विरामपत्रम्	
	* अग्रे सङ्केतलेखनम् – सकाशात् -	1
	सविधे -	1
	* विषयनिरूपणम् -	2
	* समापनम् -	1
XVII.	दशवाक्यैः प्रबन्धं लिखत ।	1 × 5 = 5
45.	सङ्गणकयन्त्रम् ।	
	अथवा	
	परिसरसंरक्षणम् ।	
	उत्तरम् :	
	i) पीठिका ।	1
	ii) विषयनिरूपणम् ।	3
	iii) उपसंहारः ।	1